

اعمال ماه محرم

پیش از اسلام عرب، جنگ در این ماه را حرام می‌دانست و ترك مخاصمه می‌کرد؛ لذا از آن زمان این ماه بدین اسم نامگذاری شد. (1) و روز اول محرم را اول سال قمری قرار دادند. (2) در توضیح این که چرا ماه‌های دیگر که جنگ در آنها حرام است، محرم نامیده نمی‌شود می‌توان گفت: چون ترك جنگ از این ماه شروع می‌شد به آن محرم گفتند. این ماه در مکتب تشیع یادآور نهضت حضرت سیدالشهدا و حماسه جاودان کربلاست.

این ماه، یادآور دلاورمردی‌های یاران با وفای اباعبدالله الحسین (علیه السلام)، فداکاری‌های زینب کبری (سلام الله علیها)، حضرت سجاد (علیه السلام)، و همه اسرای کاروان امام حسین (علیه السلام)، است. این ماه، یادآور خطبه‌ها و شعارهای آگاهی‌بخش سالار شهیدان، نطق آتشین حضرت زینب (سلام الله علیها) و خطابه غرّای زین العابدین (علیه السلام)، است. این ماه، یادآور استقامت حبیب بن مظاهر و شهادت عون و جعفر است. این ماه، ماه پیروزی حق بر باطل است.

محرم از منظر انمه (علیهم السلام)

شیعیان از امام رضا (علیه السلام)، چنین نقل شده است:

«وقتی محرم فرا می‌رسید، پدرم خندان دیده نمی‌شد، حزن و اندوه تا پایان دهه اول بر او غالب بود و روز عاشورا، روز حزن و مصیبت و گریه ایشان بود.»

همچنین حضرت امام رضا (علیه السلام) درباره عاشورا می‌فرماید:

«کسی که عاشورا روز مصیبت و اندوه و گریه‌اش باشد، خداوند قیامت را روز شادمانی و سرور او قرار خواهد داد.»

اعمال شب اول ماه محرم

1- نماز: این شب چند نماز دارد که یکی از آنها به شرح ذیل است:

دو رکعت، که در هر رکعت بعد از حمد یازده مرتبه سوره توحید خوانده شود. در فضیلت این نماز چنین آمده است:

«خواندن این نماز و روزه داشتن روزش موجب امانت است و کسی که این عمل را انجام دهد، گویا تمام سال بر کار نیک مداومت داشته است.»

2- احیای این شب.

3- نیایش و دعا.

روز اول محرم

اول محرم هر سال اولین روز سال قمری است. از امام محمدباقر (علیه السلام) روایت شده است: «آن کس که این روز را روزه بدارد، خداوند دعایش را اجابت می‌کند، همانگونه که دعای زکریا (علیه السلام) را اجابت کرد.»

دو رکعت نماز خوانده شود و پس از آن سه بار دعای زیر قرانت گردد:

«اللهم انت الاله القديم و هذه سنة جديدة فاسئلك فيها العصمة من الشيطان و القوة علي هذه النفس الامارة بالسوء» (9)؛ بارالها! تو خدای قدیم و جاودانی و این سال، سال نو است، از تو می‌خواهم که مرا در این سال از شیطان حفظ کنی و بر نفس اماره (راهنمایی کننده) به بدی پیروز سازی.

روز دوم محرم

در چنین روزی کاروان امام حسین (علیه السلام) در سال 61 ه. ق. وارد سرزمین کربلا شد و با ممانعت لشکر حرّ مجبور به توقف در آنجا گردید.

روز سوم محرم

از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) نقل شده است:

«هر کس در این روز روزه بگیرد، خداوند دعایش را اجابت کند.»

در آن روز سپاه عمر بن سعد وارد کربلا شد.

روز چهارم محرم

بی‌نتیجه بودن مذاکره حضرت سیدالشهداء (علیه السلام)، با عمر بن سعد برای وادار کردن لشکر وی به ترک جنگ و دعوت او و لشکرش جهت ملحق شدن به سپاه اسلام.

روز هفتم محرم

روزه گرفتن مستحب است.

روز نهم محرم

تاسوعای حسینی، روز محاصره امام حسین (علیه السلام) و اصحابش در سرزمین کربلا توسط سپاه شمر.

اعمال شب عاشورا

- 1- چند نماز برای این شب در روایات آمده است که یکی از آنها چنین است:
چهار رکعت نماز که در هر رکعت بعد از سوره حمد، 50 بار سوره توحید خوانده می‌شود. پس از پایان نماز، 70 بار «سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و لا حول و لا قوة الا بالله العلیّ العظیم» خوانده شود.
- 2- احیای این شب کنار قبر امام حسین (علیه السلام).
- 3- دعا و نیایش.

روز عاشورا

- 1- عزاداری بر امام حسین (علیه السلام) و شهدای کربلا، در این مورد از امام رضا (علیه السلام) نقل شده است :
هر کس کار و کوشش را در این روز، رها کند، خداوند خواسته‌هایش را برآورد و هر کس این روز را با حزن و اندوه سپری کند، خداوند قیامت را روز خوشحالی او قرار دهد.
- 2- زیارت امام حسین (علیه السلام).
- 3- روزه گرفتن در این روز کراهت دارد؛ ولی بهتر است بدون قصد روزه، تا بعد از نماز عصر از خوردن و آشامیدن خودداری شود.
- 4- آب دادن به زائران امام حسین (علیه السلام).
- 5- خواندن سوره توحید هزار مرتبه